

De rib van Adam, Mijn rib, mijn vrouw.

De vrouw is gemaakt uit een onbeduidend stukje man: de rib. Dus is de gelijkheid van man en vrouw niet aan de orde. Ondanks alle emancipatiegolven blijft de vrouw maatschappelijk nog altijd onder de maat. En het wonderlijke is dat vrouwen sinds mensen heugenis dit hebben geaccepteerd. Discriminerende uitspraken als “ de man is de plaatsvervanger van Christus op aarde”, betekend dames, “ Luister en gehoorzaam”. Chavah is een zondige vrouw, want ze heeft Adam verleid en ze doet dat nog steeds. Wij mannen raken in de ban en verliezen onze zelfstandigheid. Op de brandstapel met deze heksen. Dit alles bedacht door celibatair levende priesters die hun seksualiteit niet konden beheersen. Een gerechtelijk onderzoek doet ook wonderen. Blijft ze drijven, dan is het een heks. Veroordeling tot het levend verbranden volgt. Zinkt de dame in kwestie, is ze geen heks maar wel verdronken. Ook goed.

In de Islamitische wereld is het zo mogelijk nog vernederender. Jonge mannen mogen zoveel vrouwen ontmaagden als zij willen. De ontmaagden vrouwen gaan verder als “ hoeren” door het leven of laten zich weer een maagdenvlies aanmeten. De eerste gemeenschap moet bloeden dus een beetje kleurstof in een vloeistof van een wat hogere viscositeit doet wonderen. Een zeer effectieve methode om de satanische macht van de vrouw over de weerloze man te beperken is haar geslachtsdelen te verminken. Verder maakt een totaal verhullend kledingstuk (chador) haar tot een onherkenbare, zich bewegende, maar geheel onschadelijke, lappenpop.

Uitspraken als, “ Mijn vrouw hoeft niet te werken”, doet haar maatschappelijke afhankelijkheid en haar afhankelijkheid van de man, stijgen. Het al grote mannelijke ego wordt zo nog wat meer opgeblazen.

Wat is er fout aan als u uw vrouw twee passen achter u laat lopen. Minder betaald krijgen voor het zelfde werk is alleen maar goed voor de economie. Over wie hebben wij het hier eigenlijk?

Over het wezen die onze kinderen uitdraagt. Zij die negen maanden lang haar lichaam ter beschikking stelt.

Die onze partner wordt genoemd? Die het eten maakt. Die onze vuile onderbroeken wast.

Die eigenlijk niet mag zeggen dat ze te vermoeid is om de liefde te bedrijven. Die het huis schoon houdt en daarnaast nog een baantje heeft, want de hele dag thuis zitten is niet goed voor haar ontwikkeling.

Zijn wij mannen nu helemaal gek geworden? Achterlijke wezens? Uitbuiters? Opgeblazen egotrippers?

Ik moet bekennen, wij zijn het. En waarom is dat zo? Wij hebben geen schaduw!

Ha Adam, alleen als hij was in Gan Eden, vroeg de Eeuwige, geheiligd Zijn Naam, “Geef mij een partner want ik ben niet gepaard, zoals alle dieren”. Er staat geschreven “ en voor de mensch vond hij geene hulp, bij hem passend”. (Genesis 2-20)

Ha Adam is een androgyne wezen, waarin het mannelijke en het vrouwelijke verenigd is. In deze staat zijn alle energieke kwaliteiten, Sefirot, verenigd. Ook de slang, nachasj, de animale drijfveren, is in Gan Eden.

Als Ha Adam om hulp vraagt, moet hij geweten hebben dat er een scheiding zou plaats vinden, teneinde de ontwikkeling van de mens te starten. Want alle kennis en inzicht waren in Ha Adam vereend temeer omdat in Gan Eden een vorm van weinig bewegelijk “zijn” was.

Een scheiding met als doel, vereniging op een hoger niveau en vervolmaking van de Schepping.

Als Ha Adam in diepe slaap is, niet bewust van wat te gebeuren staat, neemt de Eeuwige, geprezen zij Hij, Een rib uit zijn zij. Een soort operatie? “Nee” want wij mannen hebben evenveel ribben als de vrouwen.

Ook aan de ene kant van ons lichaam is het aantal ribben gelijk aan de andere zijde.

Omdat alle gesproken en geschreven teksten altijd metaforen zijn, van wat wij zien als de realiteit, moet het woord “rib” geanalyseerd worden.

In het Hebreeuwse woord voor rib is “tsella”. Omdat Hebreeuwse woorden en letters alle hun eigen betekenis hebben, kunnen wij het woord ontleden.

Het einde van het woord is een a, ajin. Deze letter heeft te maken met het “oog” en wel zien in de ruimste zin van het woord. Dus ook “Inzicht”, Bina. Bina geeft vorm aan nog vormloze status van concepten.

“Ajin” in betekent ook bron.

Het eerste deel van het woord is tsel, hetgeen “schaduw” betekend.

Met deze twee kwaliteiten wordt het feminiene vorm gegeven.

Dus het diepe inzicht en het “zijn” in de schaduw wordt uit Ha Adam weggenomen. De meer masculine kwaliteiten blijven over. Deze scheiding heeft zo zijn gevolgen.

De man staat door het ontbreken van zijn schaduw steeds in het volle daglicht. Kwetsbaar en steeds bekeken. Daar waar de vrouw door de schaduw wordt beschermd moet de man zich op een andere manier beschermen. Agressie of opscheppen daarover moet de boze wereld afschrikken. Verder is het ontbrekende inzicht handig als wij, mannen, oorlog moeten voeren. Als we ons alle consequenties bewust zouden maken, gingen we niet. Geen tijd voor introspectie, geen tijd voor observatie, minder tijd om te overdenken in alle rust, altijd op de hoede voor de concurrent.

Vrouwen hebben een rustplaats, uit het zicht, niet in het middelpunt. Tijd om goed na te denken. Dat maakt haar evenwichtiger en dus leeft zij langer. Maar zij heeft minder invloed en is minder prominent aanwezig. Een ander gevaar voor de vrouw is dat ze door de gewoonte steeds in de schaduw te zijn, inactief wordt, te acceptierend en niet meer gezien wordt als haar maatschappelijk gemeten schoonheid zich moet laten opvijzelen door de plastisch chirurg.

Door de kwaliteiten van Bina, die bij de man ontbreekt, moet de man het onmogelijke doen.

Hij moet naar zijn minderwaardige vrouw om van haar te leren. Een mondiale ramp. Alle pogingen, die veel vrouwen het leven kostten ten spijt, omdat te verhinderen. Maar kunnen wij niet groeien naar het Licht van de Eeuwige als wij niet naar onze vrouwen gaan. Naar de bron.

Awrahams knecht ontmoet Riwka, de latere vrouw van Jitzchak bij een bron. Zo ook gaan Jakow en Mosje naar de bron waar zij hun levenspartner vinden, Rachel en Zipora. Allen trouwen met de vrouw van de bron. Hun bronnen.

Ha Adam heeft om hulp gevraagd en wij hebben deze hulp gekregen. De schaduw is niet slechts een plek in de schaduw maar ook een strategie van de vrouw om de man te benaderen. Voorzichtig en bedachtzaam, niet confronterend, liefdevol, niet eisend en vooral niet boos worden als hij het nog steeds niet snapt.

Met eindeloos geduld en hele kleine stapjes.

De vraag is wat zouden wij dan moeten leren ? Wij heren der Schepping.

Mocht u zich dat afvragen, WAT moet ik leren? Wendt u zich tot uw vrouw.

Al vroeg in Christelijke exegese van Oude Testament, de naar het Grieks vertaalde Torah en vervolgens aangepast aan de Christelijke ethiek, werd het eten van de boom van kennis van goed en kwaad, gezien als de zondeval. In de Nederlandse vertaling van de Torah, door Rabbijn Onderwijzer, staat geschreven,

“Gij zult daarvan niet eten opdat gij niet zult sterven.”

Het woord “ki” in de Hebreeuwse tekst betekent “omdat”. Er staat niet dat er niet gegeten mag worden, maar als je er van eet, je de consequentie moet dragen van jouw handelen. Deze consequenties zijn in feite de maatstaf voor en aanzet tot leren. Het handelt hier om immense, mogelijke stap in de menselijke ontwikkeling.

Waarom heeft de Eeuwige, geprezen zijn Naam, een boom prominent in het midden van Gan Eden geplaatst.

Dat is de kat op het spek binden omdat iets wat verboden wordt een object van grote interesse wordt.

Psychologisch gezien is dat op te vatten als een uitnodiging tot onderzoek. Het inzicht dat Chavah heeft, maakt het mogelijk de mate van risico in te schatten. De conversatie met de slang drukken

de consequenties uit “ Gij zult worden als de Eeuwige, geprezen zijn Naam, kennend goed en kwaad. “

En daarmee de eeuwige verantwoordelijkheid voor de vervolmaking van de Schepping tot aan de Massiaanse tijd. Met de bewustzijnontwikkeling rond goed en kwaad, doet het ethische denken zijn intrede zodat samenlevingregels kunnen ontstaan en daarmee de mens in grotere groepen kan leven en overleven.

Dat heeft geleid tot het centrale thema in het Jodendom.

“ Wat u niet wilt dat u geschied, doet dat ook een ander niet.”

Wat blijft is de dreiging van de dood. Het wonderlijke is dat de Eeuwige, geprezen zijn Naam, dreigt met de dood maar deze niet direct voltrekt. Eerst moet de mens leven een moeilijke en pijnlijke omgeving alvorens wij tot stof wederkeren.

“ In het zweets uws aangezicht zult gij uw brood eten. “ (Genesis 3-20)

De vrouw Chavah heeft de mensheid een enorme dienst bewezen, de ultieme schat, de heiliging van het LEVEN.

De waarde van alles wat wij verwerven wordt bepaald door de hoeveelheid werk die er voor moet worden verzet en hoeveel moeite het kost.

Ook in de ontwikkeling van onze kinderen kunnen wij zien hoe de stap van Chavah zich herhaalt. Kinderen onderzoeken steeds de grenzen van het hen opgelegde en gaan er overheen. En dat moet ook want als het kind steeds binnen zijn grenzen blijft ontwikkelt het zich niet naar zelfstandigheid.

De man Adam, onschuldig als hij was, werd verleid door Chavah. Andere mogelijk had zij niet omdat zij het inzicht had en hij niet, dus eenvoudige strategie toegepast. “Je mag de boom niet aanraken en er niet van eten”, zegt Chava haar man. Er staat niet geschreven dat je boom niet mag aanraken. Je mag de vruchten niet eten, want anders ga je dood. Chavah liet haar man de boom aanraken en er gebeurde niets. “Zie je, alles goed.” Zo at ook de man Adam van het fruit. Appels waren er niet in die tijd en daar spreekt de Torah ook niet over. Zo werd de nog wat domme man Adam in de wereld groei en heiliging gevoerd. Gestorven hun naïeve onschuld. Tot op de dag van vandaag wordt daarom Chavah verguist. Foute vertalingen en politiek geneuzel.

Nu lijkt het net alsof wij mannen er niet toe doen in deze wereld. Niets is minder waar. Man en vrouw waren in Gan Eden een en hebben de opdracht een te worden.

Een deel van het een worden heeft natuurlijk te maken met de seksuele gemeenschap tussen man en vrouw.

Het andere deel gaat over het een worden op spiritueel niveau.

Spiritualiteit is een gevraagd artikel. Iets wonderlijks beleven. Goddelijke stemmen horen. Met kettinkjes en kralen weg uit de realiteit. De verticale spiritualiteit is maar voor heel weinig mensen weggelegd. Hard werk en egooverwoestend. Alvorens aan het hogere werk te beginnen ligt de horizontale spiritualiteit dichterbij.

Het wonder van het contact, een van liefde overvloeiend hart, eindeloze verbondenheid,

lijkt onze opgave te zijn. Vraag het uw vrouw.

Maar ja, als jouw zeer dominante vrouw steeds “buiten” staat, heb je pech. Nog erger is als dat buitenstaan steeds met gewelddadig gezeur gepaard gaat. Onvruchtbaar de vrouw die vanuit angst in de schaduw blijft, hij mocht eens de benen nemen. De feminiene activiteiten in de schaduw is voor ons mannen slecht zichtbaar en openbaard zich als een plotseling gebeurtenis waarin wij verstrikt raken. Een wonder.

Gelukkig bestaat DE VROUW en DE MAN niet.

Ook alle geschreven woorden zijn slechts metaforen en zijn dus niet DE WAARHEID.

U zult zich waarschijnlijk zelf niet zo herkennen. In het gunstigste geval zou het de buurman kunnen zijn.

Gaat heen en wees lief voor elkaar, het vermenigvuldigen gaat meestal vanzelf.

Aaron de Haas

Elten, 10 december 2007